

โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อพัฒนาอาชีพสำหรับครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Development Program in Japanese Language Learning Management Competency for Career for Teachers in Secondary Schools Under the Office of the Basic Education Commission

พรณี สุ่มิ¹ และพชรวิทย์ จันทศิริศิริ²

Pawnee Sumi¹ and Pacharawit Chansirisira²

นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม¹

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม²

Faculty of Education Mahasarakham University^{1,2}

Corresponding author, E-mail: pacharawit05@gmail.com²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ และ 2) ออกแบบและประเมินโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพและตรวจสอบยืนยันโดยการสนทนากลุ่ม 2) ออกแบบโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพและประเมินโปรแกรมฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบสัมภาษณ์ แบบกิจโครงสร้าง และแบบประเมินโปรแกรมแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ และ 11 ตัวชี้วัด คือ 1) ด้านความรู้ 4 ตัวชี้วัด 2) ด้านทักษะ 3 ตัวชี้วัด 3) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล 2 ตัวชี้วัด และ 4) ด้านการบูรณาการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 2 ตัวชี้วัด ผลการตรวจสอบยืนยันพบว่า ทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเป็นไปได้และความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ประกอบด้วย 4 โมดูล คือ 1) ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ 2) การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย 3) การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และ 4) แนวทางการบูรณาการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ รวม 250 ชั่วโมง ผลการประเมินโปรแกรมโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความเป็นไปได้ และด้านความมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะ, การจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to synthesis components and indicators of the Japanese language for career competency, 2) to design and evaluate Japanese language learning management competency development programs for careers for teachers in secondary schools under the Basic Education Commission, divided into 2 steps. 1) synthesizes the components and indicators of competency in Japanese language learning management for careers, 2) design a Japanese language learning management competency development programs for careers, and evaluate Japanese language learning management competency development programs for careers, Tools used to collect data it consists of a semi-structured questionnaire and Likert's 5-level rating scale questionnaire. The statistics used to analyze the data were mean, percentage, standard deviation and descriptive analysis.

The results were as follows: 1. Components and indicators of the Japanese language for career competency consists of 4 components and 11 indicators: 1) knowledge 4 indicators 2) skills 3 indicators 3) personal characteristics 2 indicators and 4) teaching and learning integration development guidelines Japanese for careers 2 indicators. All components and all indicators were accepted at the highest level. 2. The results of drafting a program to enhance competency in Japanese language learning management for careers consist 4 modules: Module 1 Japanese Used in communication for careers, Module 2 Using innovative media and technology to manage a variety of learning, Module 3 Building love and faith in the teaching profession, Module 4 Guidelines for the integration development of Japanese language teaching and learning for a career total 250 hours. The results of the assessment of accuracy, appropriate, feasibility and usefulness of the program were found to be correct in all parts. at a high level be appropriate Overall, all parts were at a high level. possible Overall, all parts were at the highest level. and the overall usefulness of all parts is at the highest level.

Keywords: Competency Development Program, Japanese Language Learning Management for Career

บทนำ

การศึกษานับเป็นกลไกสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมอันเป็นปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญยิ่ง การวางแผนที่ดีและการนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างดียิ่ง สมรรถนะ (Competency) และการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นภารกิจสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารองค์กร เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบบรรลุตรงตามความต้องการขององค์กร ปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้นำเอาสมรรถนะมาใช้ในการบริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างกว้างขวาง ทั้งด้านการสรรหา การพัฒนา การประเมิน และการรักษาบุคลากรในองค์กร ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร สมรรถนะกำลังได้รับความสนใจจากองค์กรต่าง ๆ ในประเทศไทยก็เช่นกัน องค์กรที่ต้องการนำสมรรถนะมาใช้ประโยชน์มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ปัจจุบันสังคมโลกถือเป็นสังคมฐานความรู้ (Knowledge-Based Society) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทำให้การบริหารจัดการในทุกสาขาวิชาชีพจำเป็นต้องปรับตัวอย่างมาก จึงจะนำไปสู่ความสำเร็จและเจริญก้าวหน้าได้ ประเทศไทยมีโครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัย มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น รูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลง มีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม (พชรวิทย์ จันทรศิริ, 2563, น. 3, 19) แม้ว่าคนไทยจะได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น แต่ขณะที่คุณภาพการศึกษายังอยู่ในระดับต่ำ มีปัญหาในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ซึ่งภาษาต่างประเทศนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ใช้ในการศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้และการถ่ายทอดวิทยาการต่อกัน รวมทั้งการสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างชนชาติไทย

กับชนชาติอื่นมากมาย ปัจจุบันประเทศไทยมีการเรียนภาษาที่ 3 มากขึ้น เช่น ภาษาจีน ภาษาเกาหลี ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น ในส่วนของภาษาญี่ปุ่นก็เป็นอีกภาษาหนึ่งในการพัฒนาคนและเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพของคนไทยให้มีทักษะ และใช้ประกอบอาชีพได้ในปัจจุบัน ดังนั้นผู้เรียนในยุคใหม่จะต้องมีทักษะทางภาษาที่จำเป็นเพราะจะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพด้วยกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญอย่างมากต่อการจัดการเรียนรู้และบริหารจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน (ชินวรัตน์ ทาซพิมพ์ทอง, 2563, สัมภาษณ์)

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานในประเทศอย่างมาก ส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของภาคการผลิต การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รวมถึงความสามารถในการแข่งขันกับตลาดโลกของญี่ปุ่น ดังนั้นในปี 2018 ญี่ปุ่นได้แก้ไขกฎหมายควบคุมตรวจคนเข้า-ออกเมือง เพื่อให้มีการจ้างแรงงานต่างชาติในญี่ปุ่นมากขึ้น มีการกำหนดนโยบายและรายละเอียดโดยรวมของวีซ่าใหม่ คือ "เทคนิคพิเศษ" โดยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนเมษายน 2019 ภายใต้กฎหมายควบคุมตรวจคนเข้า-ออกเมือง การอนุมัติวีซ่าเทคนิคพิเศษ 1 และ 2 เป็นนโยบายที่อนุญาตให้ภาคอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นสามารถรับแรงงานไร้ฝีมือได้อย่างเป็นทางการ โดยมีเงื่อนไขคือต้องเป็นแรงงานจากประเทศจีน เวียดนาม ไทย กัมพูชา พม่า อินโดนีเซีย เนปาล ฟิลิปปินส์ และมองโกเลีย โดยสรุปโดยภาพรวมการออกนโยบายเปิดรับแรงงานต่างชาติของญี่ปุ่น โดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมืออย่างเป็นทางการ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและทำให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นเติบโตต่อไปสำหรับแรงงานไทยได้มองเห็นโอกาสการทำงานต่างประเทศโดยไม่ต้องทำงานผ่านระบบนายหน้าเอกชน การได้รับความคุ้มครองด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน สวัสดิการและค่าแรงตามกฎหมายมาตรฐานเท่าเทียมกับแรงงานญี่ปุ่น รวมถึงการได้รับการสนับสนุนด้านภาษาและการดำรงชีวิตในญี่ปุ่น (สุดปรารถนา ดวงแก้ว, 2558, น. 35-52; จรัญ รัฐเฉลิม, 2563, สัมภาษณ์)

ด้วยสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2563 กระทรวงศึกษาธิการได้

เร่งปรับแนวทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวนโยบาย ซึ่งจะส่งผลดีต่อนักเรียนและการพัฒนาประเทศชาติ และในทั่วโลก เช่นกัน โดยการส่งเสริมให้การเรียนภาษาที่ 3 เป็นจุดเน้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาของไทยมีความรู้ด้าน ภาษาต่างประเทศ สามารถเข้าสู่ตลาดงานจะมีโอกาสได้งาน ที่มีค่าตอบแทนสูงโดย ญี่ปุ่นเป็นประเทศหนึ่งที่น่าสนใจที่จะเป็น เป้าหมายสำคัญ เนื่องจากญี่ปุ่นกำลังประสบปัญหาด้านแรงงานชาว ญี่ปุ่นในช่วงอายุวัยทำงานของญี่ปุ่นมีไม่พอต่อการเจริญก้าวหน้า ของประเทศ และนโยบายจุดเน้นของรัฐบาลไทยในการส่งเสริม การเรียนภาษาที่ 3 เพื่อมีอาชีพในระดับมัธยมศึกษา การเรียน ภาษาญี่ปุ่นให้สามารถนำไปทำงานได้นั้น จึงเป็นแนวทางหนึ่ง ที่จะช่วยแก้ปัญหาการว่างงานในประเทศได้ แต่เนื่องจากการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่นในชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาครูผู้สอนยังขาด ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ หรือเพื่อมีงานทำของนักเรียน ตามตามหลักสูตรแกนกลางหลังจาก จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนจะต้องต่อยอด ถึงระดับอุดมศึกษาต่อไปจึงจะสามารถเริ่มทำงานได้ แต่การเรียน ในระดับมัธยมศึกษา หากผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นในการสอบวัด ระดับภาษา (JLPT) ในระดับ N5 ก็สามารถทำงานได้แล้ว ดังนั้น หากพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนรู้ได้ดี ก็จะสามารถส่งเสริมให้ นักเรียนนำความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่อการทำงานได้ (Sumi, P. and Chansirisira, P., 2021, p. 1804; คณี ไทรหอมทวน และพินณา หมวกยอด, 2563, น. 44-57)

จากข้อมูลจากงานวิจัยดังกล่าวจึงเห็นได้ว่าการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนไทยยังต้องมีวิธีการสอนอย่างไรเพื่อให้ ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ตรงกับความต้องการในการใช้ภาษาญี่ปุ่น ในการทำงานหรือการอยู่ร่วมกันหรือการนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ การพูด อ่าน เขียน ภาษาญี่ปุ่นได้จึงนับเป็นสิ่งสำคัญและ เป็นพื้นฐานของการไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นอย่างมาก ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะทำการศึกษานโยบายการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น เพื่ออาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นให้แก่ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเพื่อไปทำงานในประเทศญี่ปุ่น

ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานของชาวไทยที่ประสงค์ จะไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นเพื่อเป็นแรงงานที่มีคุณภาพในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดการ เรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน
2. เพื่อออกแบบและประเมินโปรแกรมการพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบ และตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยทำการศึกษาแนวทางการจัดการ เรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ตามแนวทางของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (วรรณวิมล รุ่งธีระ, 2556, น. 71-80) และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 7-10); ทิศนา แคมมณี (2555, น. 221); คณี ไทรหอมทวน และพินณา หมวกยอด (2563, น. 44-57) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติมผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านภาษาญี่ปุ่นจำนวน 2 คน สรุปเป็นองค์ประกอบและตัวชี้วัด ของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการพัฒนา และ การเรียนรู้ตามทฤษฎี 70 : 20 : 10 ของ Morgan McCall, Michael Lombardo และ Robert Eichinger ร่วมกับ Center for Creative Leadership (อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์, 2559, น. 40-42) ประกอบด้วย

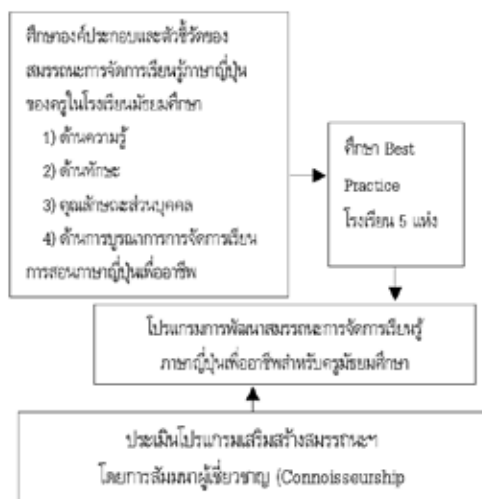
3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 70% จะเป็นกระบวนการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ทำงานจริง เห็นผลลัพธ์ของการพัฒนาอย่างชัดเจน และช่วยทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ส่วนที่ 2 20% คือกระบวนการที่เลี้ยงหรือโค้ช เพื่อการแนะนำแนวทางในการนำความรู้ ที่ได้จากการเรียนรู้ไปปฏิบัติจริง และช่วยติดตามดูแลความคืบหน้าของโครงการที่มอบหมาย และส่วนที่ 3 10% คือการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติหรือพฤติกรรมที่ควรมีในการทำงาน

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบยืนยันกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยพิจารณาจากนักวิชาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น และนักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 5 แห่ง ๆ 3 คน รวม 15 คน ทำการสัมภาษณ์ (Interview) เพื่อนำมายกร่างโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา และผู้เชี่ยวชาญสำหรับประเมินโปรแกรมการพัฒนา จำนวน 7 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เพื่อตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด เลือกผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเป้าหมายที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

2. ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่เป็นเลิศ (Best Practice) ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครูที่สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนละ 3 คน รวม 15 คน จากโรงเรียน 5 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี, โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จังหวัดอุดรธานี, โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์, โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม และโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น และดำเนินการประเมินโปรแกรมฯ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 7 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม
2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง
3. แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์ ของโปรแกรมการพัฒนาฯ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ทำการศึกษาเอกสาร งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา และทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมอีก 2 คน แล้วทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยผู้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพจากโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นจำนวน 5 แห่ง ๆ ละ 3 คน รวม 15 คน และทำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 7 คน เพื่อประเมินโปรแกรมฯ 4 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง, ด้านความเหมาะสม, ด้านความเป็นไปได้ และด้านความมีประโยชน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา และตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด ใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัย โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ทำการออกแบบโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการศึกษาการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปผลการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ทำการประเมินโปรแกรมฯ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ประเมินโปรแกรมฯ โดยประเมินด้านความถูกต้อง ด้านมีความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความมีประโยชน์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 96)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่ามี 4 องค์ประกอบ 11 ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านความรู้ มี 4 ตัวชี้วัด คือ 1) การฟังภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ

2) การพูดภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ 3) การอ่านภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ 4) การเขียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ ด้านที่ 2 ด้านทักษะ มี 3 ตัวชี้วัด คือ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 2) ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสม กับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ ด้านที่ 3 ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มี 2 ตัวชี้วัด คือ 1) ความรักและศรัทธาในอาชีพครู 2) บุคลิกลักษณะในการเป็นครูภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ และ ด้านที่ 4 ด้านการบูรณาการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพมี 2 ตัวชี้วัด คือ 1) ความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษาญี่ปุ่น 2) ตระหนักและเห็นคุณค่าในการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ผลการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน พบว่าทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและประเมินโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามโครงสร้างการจัดทำโปรแกรมการพัฒนา ฯ ประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัญหาและความจำเป็น กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นในการใช้โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. หลักการและเหตุผล หลักการของโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะและจุดเน้นไปที่ครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น และมุ่งเน้นการเรียนรู้และมีวิธีการใช้โปรแกรม

3. เป้าหมายของโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยกำหนด

เป้าหมายให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา

4. จุดมุ่งหมาย กำหนดเป็นจุดมุ่งหมายของโปรแกรมการพัฒนาเพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายของโปรแกรม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักการ สภาพปัญหา และความจำเป็นในปัจจุบัน

5. เนื้อหาสาระของโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำข้อมูลองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่สังเคราะห์ได้มาพิจารณากำหนดเป็นเนื้อหาสาระของโปรแกรมฯ โดยใช้หลักการพัฒนาและการเรียนรู้ ตามหลักการ 70 : 20 : 10 ของ Morgan McCall, Michael Lombardo และ Robert Eichinger ร่วมกับ Center for Creative Leadership (อาภรณ์ ภูววิทยพันธุ์, 2559, น. 40-42) กล่าวคือ 70% นั้นจะเป็นกระบวนการลงมือทำ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ทำงานจริง เห็นผลลัพธ์ของการพัฒนาอย่างชัดเจน และช่วยย้าให้เกิดการพัฒนา

อย่างยั่งยืน เช่น On the job training (OJT) หรือ การมอบหมายโครงการให้ปฏิบัติ เป็นต้น 20% คือกระบวนการพี่เลี้ยงหรือโค้ช เพื่อการแนะนำแนวทางในการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปปฏิบัติจริง และช่วยติดตามดูแลความคืบหน้าของโครงการที่มอบหมาย ส่วน 10% คือการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติหรือพฤติกรรมที่ควรมีในการทำงาน

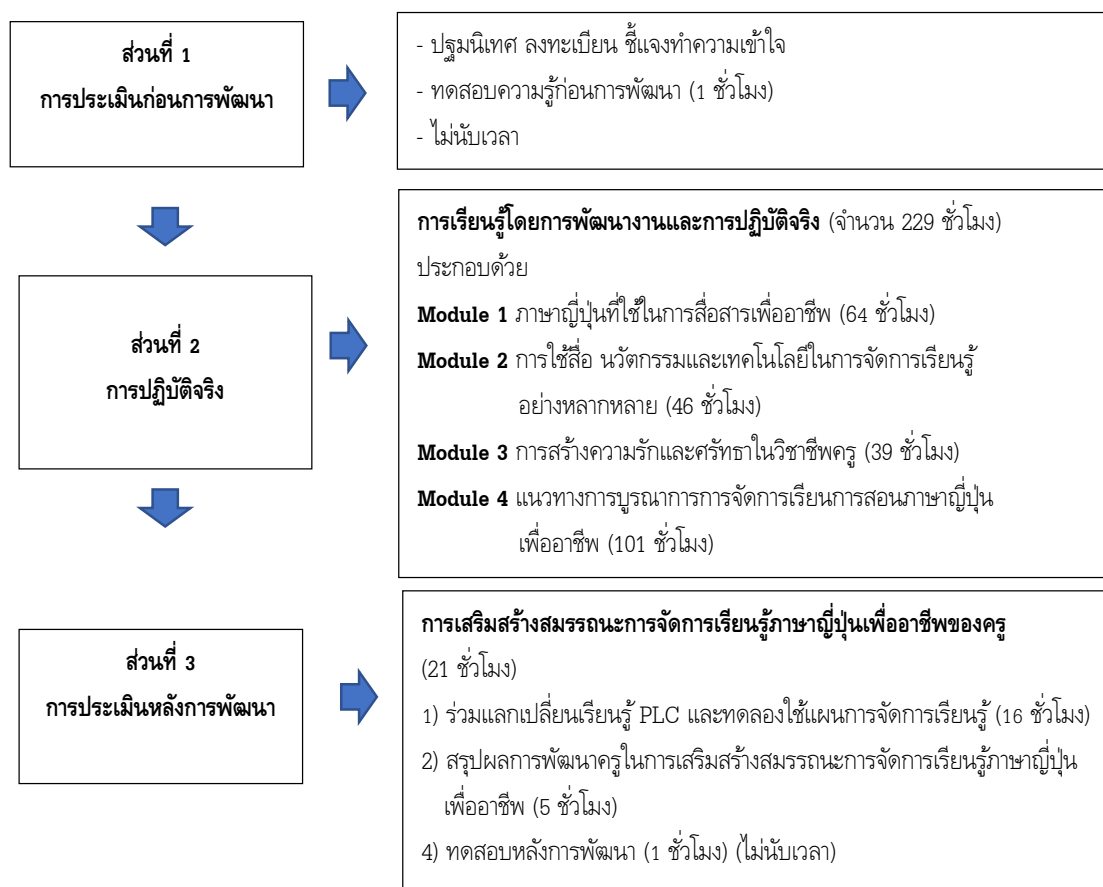
โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมประกอบด้วยเนื้อหา 4 โมดูล ประกอบด้วย การอบรมความรู้ รวมเวลา 25 ชั่วโมง (10%) กระบวนการพี่เลี้ยงหรือโค้ช เพื่อการแนะนำแนวทางในการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปปฏิบัติจริง และช่วยติดตามดูแลความคืบหน้าของโครงการที่มอบหมาย รวมเวลา 50 ชั่วโมง (20%) และเรียนรู้จากการทำงานด้วยตนเองอีก รวมเวลา 175 ชั่วโมง (70%) รวมทั้งสิ้น 250 ชั่วโมง รายละเอียดดังตารางที่ 1 และภาพที่ 1

ตารางที่ 1 โปรแกรมพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เนื้อหาพัฒนา	เวลาที่ใช้ในการอบรม (ชั่วโมง) (10%)	เวลาที่ใช้กระบวนการ พี่เลี้ยงหรือโค้ช (ชั่วโมง) (20%)	เวลาที่ใช้ในการศึกษาเรียนรู้ ด้วยตนเอง (ชั่วโมง) (70%)
Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ	9	10	45
Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	6	15	25
Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	4	10	25
Module 4 แนวทางการบูรณาการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ	6	15	80
ประเมินผลก่อน-หลังการพัฒนา (2 ชั่วโมง ไม่นับเวลา)	-	-	-
รวมระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนา	25	50	175
รวมทั้งสิ้น	250 ชั่วโมง		

ผู้วิจัยได้ออกแบบโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รวม 250 ชั่วโมง) จำแนกเป็น

ส่วนการพัฒนาฯ เป็น 3 ส่วน โดยยึดหลักการ 70 : 20 : 10 ของ Morgan McCall, Michael Lombardo และ Robert Eichinger ร่วมกับ Center for Creative Leadership (อาภรณ์ ภูมิวิทยพันธ์, 2559, น. 40-42) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โครงสร้างโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โครงสร้างโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 3 ส่วนการพัฒนา คือ ส่วนที่ 1 การประเมินก่อนการพัฒนา (1 ชั่วโมง) ส่วนที่ 2 การพัฒนางาน/ปฏิบัติงานจริง (229 ชั่วโมง) และ ส่วนที่ 3 การประเมิน

หลังการพัฒนา (21 ชั่วโมง) รวมทั้งสิ้น 250 ชั่วโมง ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อพิจารณาและประเมินโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

จำนวน 7 คน สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเกี่ยวกับโปรแกรม การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครู มัธยมศึกษาในด้านความถูกต้อง โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก

ด้านความเหมาะสม โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากด้านความเป็นไปได้ โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความมีประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของโปรแกรม การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา

รายการประเมิน	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความมีประโยชน์		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. หลักการและเหตุผล	4.14	0.18	มาก	4.33	0.48	มาก	4.28	0.57	มาก	4.48	0.67	มาก
2. วัตถุประสงค์	4.18	0.42	มาก	4.46	0.45	มาก	4.50	0.42	มาก	4.32	0.56	มาก
3. เนื้อหา	4.79	0.56	มากที่สุด	4.68	0.58	มากที่สุด	4.68	0.67	มากที่สุด	4.57	0.60	มากที่สุด
4. กระบวนการและวิธีการ	4.25	0.53	มาก	4.43	0.48	มาก	4.50	0.54	มาก	4.25	0.38	มาก
5. การประเมินผล	4.60	0.81	มากที่สุด	4.54	0.78	มากที่สุด	4.54	0.85	มากที่สุด	4.51	0.82	มากที่สุด
รวม	4.32	0.47	มาก	4.43	0.50	มาก	4.52	0.57	มากที่สุด	4.36	0.54	มาก

จากตารางที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับโปรแกรม การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับ ครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 5 ส่วน ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการและวิธีการ และ 5) การประเมินผล มีความถูกต้อง โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$) ความเหมาะสม โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$) ความเป็นไปได้โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$) และความมีประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ และ 11 ตัวชี้วัด คือ 1) ด้านความรู้ มี 2 ตัวชี้วัด

2) ด้านทักษะ มี 3 ตัวชี้วัด 3) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มี 2 ตัวชี้วัด และ 4) ด้านการบูรณาการจัดการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ มี 2 ตัวชี้วัด ผลการตรวจสอบยืนยันพบว่า ทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเป็นไปได้และความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

2. โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ประกอบด้วย 4 โมดูล ได้แก่ โมดูล 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ โมดูล 2 การใช้สื่อวัฒนธรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โมดูล 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และโมดูล 4 แนวทาง การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ผลการประเมิน โปรแกรมโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความเป็นไปได้ และด้านความมีประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาอาชีพสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายดังนี้

1. ด้านความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นของครูสะท้อนให้เห็นความสำคัญถึงการมีความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่นที่ครูจะต้องใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูมีความสำคัญมาก โดยครูจะต้องจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในหลักการนี้ ทิศนา ขัมมณี (2554, น. 115) ได้ให้ความหมายว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

2) ด้านทักษะ ซึ่งหมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ ดังนั้นในการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อให้สามารถจัดการกับความรู้ ทักษะและเจตคติหรือการเรียนรู้ทั้งหลายให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจะต้องมีทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสอนเข้ามามีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนการสอน รวมถึงก่อให้เกิดวิธีการหรือแนวทางปฏิบัติใหม่ที่ดีกว่านวัตกรรมการสอน ซึ่งมีหลายรูป เช่น การสอนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-Based Instruction: CBI) การสอนโดยใช้ระบบเสียง (Audio-Tutorial Systems) การสอนแบบโมดูล (Modular Instruction) การใช้เกมและสถานการณ์จำลอง

(Game and Simulation) เป็นต้น ซึ่งสามารถจัดการเรียนการสอนได้ทั้งในลักษณะ onsite, online หรือตามแนวทางอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดได้ บางลักษณะมีการใช้สื่อสื่อดิจิทัล เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ร่วมกันในลักษณะเป็นสื่อมัลติมีเดียหรือสื่อประสม โดยจะเน้นผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนรวมทั้งยึดหลักการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ

3. ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ประกอบด้วย ความรักและศรัทธาในอาชีพครูและบุคลิกลักษณะในการเป็นครูภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากครูมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิด และแนวทางการเรียนของเด็ก เด็กมักจะไม่เลียนแบบหรือปฏิบัติตามคำพูดของครู แต่เด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมและการแสดงออกของครู เด็กจะรู้ว่าทัศนคติของครูเป็นอย่างไร โดยดูจากการแสดงออกทางการกระทำ เช่น หากครูบอกให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระต่อประเด็นหนึ่ง ๆ แต่ครูกลับ ไม่ยอมรับความคิดเห็นนั้น เด็กจะเริ่มสังเกตว่าครูชอบความคิดแบบใดและพยายามแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความต้องการของครู ความกระตือรือร้นของครูเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็ก เพราะเด็กจะรู้สึกสนุก และอยากเรียนกับครูที่มีความกระตือรือร้นในการสอน ครูที่มีความกระตือรือร้นไม่จำเป็นต้องเล่าเรื่องตลกที่นอกเหนือจากบทเรียนแต่ครูจำเป็นต้องสื่อสารให้เด็กเข้าใจได้ว่าบทเรียนมีความน่าสนใจและจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างไร การใช้ภาษาภายในการสื่อสารและใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่ายจะช่วยให้เด็กเกิดความสนใจในบทเรียนนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น ซึ่ง Ikeda Takashi (2006, pp. 72-91) ได้วิจัยเกี่ยวกับความต้องการพนักงานที่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นในธุรกิจญี่ปุ่นด้านการผลิตในประเทศไทย พบว่าพนักงานที่มีความสามารถ ด้านภาษาญี่ปุ่น ในระดับ N2 ขึ้นไป และมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์เฉพาะทาง แต่พบว่าพนักงานชาวไทย คือ สื่อสารในรายละเอียดได้ยาก และไม่มีความรู้จักรวามแผน และรู้ศัพท์เฉพาะทางน้อย ซึ่งบริษัทโดยส่วนใหญ่จะต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านภาษาญี่ปุ่นสูง และสามารถแปลภาษาได้อย่างถูกต้อง

4. ด้านการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ หมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงวิธีการสอนซึ่งนำเอาสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้ามาผสมผสานกันเพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียนประกอบด้วย ความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษาญี่ปุ่นและความตระหนักและเห็นคุณค่าในการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากแนวทางการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันได้มุ่งเน้นความสำคัญที่ตัวนักเรียนโดยเปิดโอกาสให้เลือกรับเรียนตามความถนัด และความสนใจ ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทุกการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้และนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ Jack C. Richard (2001, p. 68) ได้ทำการวิจัยในด้านการสำรวจความสามารถของครูผู้สอนวิชาภาษาต่างประเทศ พบว่า ครูผู้สอนทางด้านภาษานั้น มีความต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้ในด้านทักษะต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพของตนเอง และเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นทักษะในด้านการนำเสนอบทเรียนที่แปลกใหม่ เทคนิคการสอน การสอนภาษาให้ผู้เรียนสามารถใช้ได้อย่างเป็นธรรมชาติ การสอนภาษาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้อย่างสม่ำเสมอ ไปถึงการสอนภาษาเพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับประสบการณ์การใช้ภาษาที่เสมือนจริงมากที่สุด กลุ่มครูผู้สอนด้านภาษาต้องการให้มีวิธีการเพิ่มพูนความรู้ในรูปแบบที่แปลกใหม่ ทันสมัย เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้ครูผู้สอนได้สร้างสรรค์การเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น และทักษะที่ต้องการเพิ่มพูนควรสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้แบบเชิงรุกของผู้เรียน รวมไปถึงการลดบทบาทในห้องเรียนของครูผู้สอน

2. โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาซึ่งมีขอบข่ายเนื้อหาแบ่งออก 4 Module ได้แก่ Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียน

การสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพและผลการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะฯ พบว่า มีความถูกต้องโดยรวมทุกส่วน อยู่ในระดับมาก มีความเหมาะสม โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้ โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด และความมีประโยชน์โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งในเรื่องนี้ นวรัตน์วดี ชินอัครวัฒน์ และ สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2559, น. 386-387) ได้สรุปความหมายของโปรแกรมว่า หมายถึง ระบบโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกันเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของครูซึ่งในการพัฒนาโปรแกรมครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มเติมความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้พัฒนาเพิ่มขึ้น ทั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิตินา เขมมณี (2554, น. 75) ที่เสนอว่า พื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาแบบธรรมชาติประกอบไปด้วย 1) การเรียนภาษาต้องเรียนจากสิ่งที่เป็นเรื่องจริง และเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เรียนโดยเรียนไป พร้อมกันทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน 2) การเรียนภาษาผู้เรียนต้องได้รับประสบการณ์จริง เพื่อให้เห็นกระบวนการการใช้ภาษาอย่างหลากหลายในสถานการณ์ต่าง ๆ 3) การเรียนภาษาสามารถเรียนได้จากทุกที่ทุกแห่งและทุกวิชา 4) การเรียนภาษาต้องเกิดขึ้นจากตัวผู้เรียนเอง โดยมีครูสนับสนุนและเป็นตัวอย่างของการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนอย่างถูกต้อง 5) การเรียนภาษาต้องเป็นการทำกิจกรรมทางภาษาร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียนเพื่อการแก้ไขที่ถูกต้อง 6) การเรียนภาษาผู้เรียนสามารถตัดสินใจในการพิจารณาการใช้ภาษาด้วยตนเอง และยังดำเนินการสร้างโปรแกรมตามแนวคิดของ Barr และ Keating (1990, p. 180) ที่อธิบายขั้นตอนต่าง ๆ ของการสร้างโปรแกรมว่า เริ่มด้วยขั้นการประเมินซึ่งเป็นการประเมินความต้องการ ขั้นที่ 2 ขั้นการวางแผนด้วยการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และการประเมินผล ขั้นที่ 3 การปฏิบัติเป็นการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ขั้นที่ 4 ประเมินหลังการปฏิบัติจึงเห็นได้ว่าโปรแกรมสร้างขึ้นมาจากแนวคิดที่สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยนั้น ยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดนโยบาย ทิศทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ชัดเจน โดยส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพในประเทศญี่ปุ่นได้ และนำความรู้ไปทำงานในหน่วยงานที่เน้นการใช้ภาษาญี่ปุ่นที่ประกอบกิจการในประเทศไทยด้วย

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูทั้ง 4 ด้าน ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดการฝึกอบรม และการเข้าร่วมสัมมนา จัดประชุม เพื่อให้ครูผู้สอนมีคุณภาพตามสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพให้สูงขึ้น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอน ให้เพิ่มทักษะการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ โดยการจัดให้ไปศึกษาดูงานการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาญี่ปุ่นทั้งในและต่างประเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะครูในด้านภาษาที่สามอื่น ๆ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรมีการศึกษา วิจัย และพัฒนาโปรแกรมให้ครูกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาดูงานในสถานที่การทำงานที่ร่วมกับเจ้าของภาษาจริง ๆ หรือเดินทางไปยังสถานประกอบการในประเทศญี่ปุ่น

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานประกอบการชาวญี่ปุ่นระหว่างผู้ใช้แรงงานทั่วไปกับผู้สำเร็จการศึกษาตามโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยการสนับสนุนจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จรัญ รัสเซลล์. (2563). *ความพร้อมด้านภาษาญี่ปุ่นของแรงงานไทย และแนวทางการพัฒนาการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ*. สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563.
- ชินวรัตน์ ทาษพิรมทอง. (2563). *ความพร้อมด้านภาษาญี่ปุ่นของแรงงานไทยและแนวทางการพัฒนาการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ*. สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563.
- นวรรตน์วดี ชินอัครวัฒน์ และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างครูผู้นำในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(พิเศษ), 374-391.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ทิศนา แคมมณี. (2554). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิศนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พชรวิทย์ จันทรศิริ. (2563). *สมรรถนะและการจัดการเชิงกลยุทธ์*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

- วรรณวิมล รุ่งธีระ. (2556). การวิเคราะห์ผลการสอบประเมินระดับความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. *วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา*, 7 (1), 71-80.
- ศนิ ไทรหอมหวน และพินณา หมวทยอด. (2563). การปรับตัวข้ามวัฒนธรรมของชาววัยหลังเกษียณในจังหวัดเชียงใหม่: การศึกษาเชิงคุณภาพของปัจจัยที่มีอิทธิพล. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา (JSJ)*, 37(1), 44-57.
- สุดปรารถนา ดวงแก้ว. (2558). การย้ายถิ่นเพื่อเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น: กรณีศึกษาคณะญี่ปุ่นวัยเกษียณในจังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา (jsn journal)*, 5(1), 35-52.
- อาซาโอะ ยามากิ. (2559). สถานการณ์การเลือกเรียนภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคเหนือ. *วารสารมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 10(2), 52-62.
- อาภรณ์ ภูวพิณพันธุ์. (2559). *การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรบนพื้นฐาน 70 : 20 : 10 Learning Model*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- Bar, M.J., and Keating, L.A. (1990). Introduction: Elements of program development. In M.J. Barr, L.A. Keating and Associates. *Developing effective student services program*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Ikedo T. (2006). การสำรวจความต้องการด้านภาษาญี่ปุ่นในตลาดองค์กรธุรกิจญี่ปุ่น (อุตสาหกรรมการผลิต). สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2559, จาก <http://www.jfbkk.or.th/pdf/JL/2006/kriyou2006/24IKEDA.pdf>.
- Jack C. Richards, Theodore S. Rodgers. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.
- Sumi, P. and Chansirisira, P. (2021). Developing a Competency-Enhancing Program for Professional Japanese Language Learning for Secondary School Teachers Under the Office of the Basic Education Commission. *The Turkish Journal of Physiotherapy and Rehabilitation*, 32(3), 1800-1807.